

APPROACH THE FIELD OF PREVENTION AND COMBATING NON-COMMUNICABLE DISEASES IN REPUBLIC OF MOLDOVA

Suveica Luminita¹, Cernelev Olga²

¹ Department of Family Medicine, ² General Hygiene Department, *Nicolae Testemitanu* SUMPh

Background. The implementation of policy documents developed in the field of prevention and control of non-communicable diseases in the Republic of Moldova is the central element for a harmonious, sustainable and inclusive development of the European Union. **Objective of the study.** Revealing the destabilizing factors for the implementation of policies developed in the field of prevention and control of non-communicable diseases in the Republic of Moldova that contribute to the regression in the field. **Material and Methods.** A descriptive study was carried out with SWOT analysis of documents implemented at national level in the field of prevention and control of non-communicable diseases. **Results.** As a result of the evaluation of the legal framework in the field, a series of challenges were identified for the health sector related to the legislative, organizational, financial, etc. sphere. These include: (1) lack of intersectoral coordination in drafting and implementing acts, (2) insufficient functioning of the permanent structure for coordinating and controlling the implementation of the action plan, (3) lack of benchmarks on the competences of Local Public Authorities and other bodies, (4) underfunding of national programs. **Conclusion.** The lability of the national legislative framework together with the continuous reforms in the field of health lead to the instability in the system and prevent the coherent and sustainable implementation of policies in the field of prevention and control of non-communicable diseases in the Republic of Moldova.

Keywords: non-communicable diseases.

ABORDAREA DOMENIULUI DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A BOLILOR NETRANSMISIBILE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Suveică Luminița¹, Cernelev Olga²

¹Catedra de medicină de familie, ²Catedra de igienă generală, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Implementarea documentelor de politici elaborate în domeniul de prevenire și combatere a bolilor netransmisibile în Republica Moldova reprezintă elementul central pentru o dezvoltare armonioasă, durabilă și favorabilă incluziunii Uniunii Europene. **Scopul lucrării.** Relevarea factorilor destabilizatori de implementare a politicilor elaborate în domeniul de prevenire și combatere a bolilor netransmisibile în Republica Moldova ce contribuie la regresul în domeniu. **Material și Metode.** S-a efectuat un studiu descriptiv cu analiza SWOT a documentelor implementate la nivel național în domeniul de prevenire și combatere a bolilor netransmisibile. **Rezultate.** În rezultatul evaluării cadrului legal în domeniu s-au depistat un șir de provocări pentru sectorul de sănătate legate de sfera legislativă, organizatorică, financiară, etc. Printre acestea se evidențiază: (1) lipsa coordonării intersectoriale în elaborarea și implementarea actelor, (2) funcționarea insuficientă a structurii permanente de coordonare și control al implementării planului de acțiuni, (3) lipsa unor repere privind competențele Autorităților Publice Locale și ale altor organisme, (4) subfinanțarea programelor naționale. **Concluzii.** Labilitatea cadrului legislativ național alături de reformele continue în domeniul sănătății conduc la instabilitatea din sistem și împiedică implementarea coerentă și durabilă a politicilor în domeniul de prevenire și combatere a bolilor netransmisibile în Republica Moldova.

Cuvinte-cheie: boli netransmisibile.